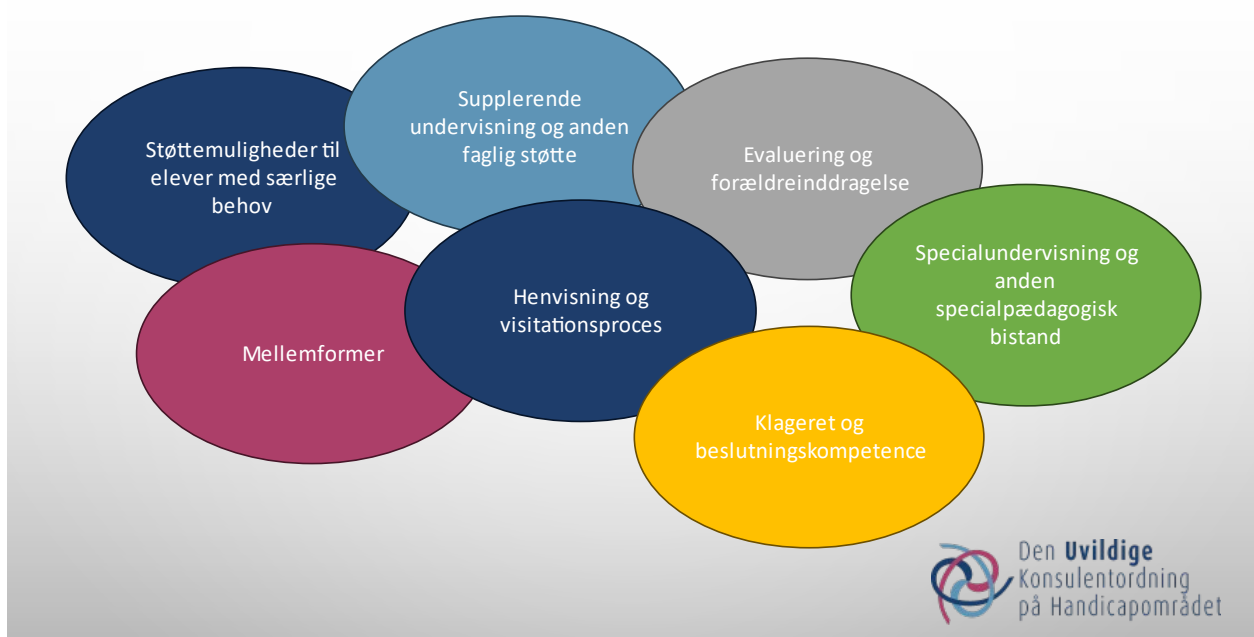

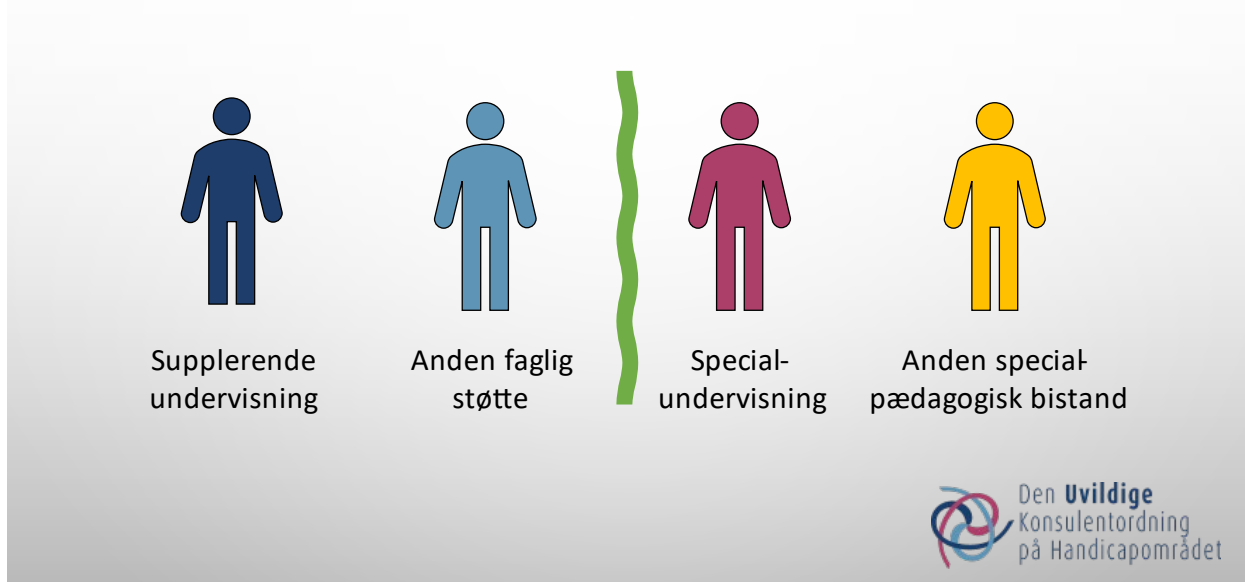
Webinar om støtte muligheder i folkeskolen – opsamlingsnotat og lovhenvvisninger

Program

Støttemuligheder til elever med særlige behov

Overblik over støttemuligheder

Overordnet findes fire former for støtte til elever med særlige behov:

- Supplerende undervisning
- Anden faglig støtte
- Specialundervisning
- Anden specialpædagogisk bistand

Supplerende undervisning og anden faglig støtte knytter sig til den almene folkeskole, hvor man fokuserer på at løse barnets udfordringer ved at støtte op om barnet i den almindelige undervisning.

Specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand kan både etableres i den almindelige folkeskole, ved brug af de såkaldte mellemformer, og i specialklasser, specialskoler og dagbehandlingstilbud/-skoler.

Dagbehandlingsskolerne er dog i en kategori for sig selv, da der her er tale om skoletilbud til elever, der har behov for specialundervisning og specialpædagogisk bistand samtidig med at de har et behov for en behandlingsindsats – og der gives dermed tilbud efter flere lovgivninger.

Supplerende undervisning og anden faglig støtte kommer i spil, når et barn har behov for støtte som ikke alene kan understøttes med det, man i Folkeskoleloven kalder undervisningsdifferentiering og holddannelse – altså når de redskaber, læreren generelt skal bruge i forhold til at målrette undervisningen til den enkelte elev – ikke virker.

Supplerende undervisning og anden faglig støtte

Supplerende undervisning:

- Tolærerordninger og undervisningsassistenter, som hjælper den enkelte elev og klassen som helhed ved understøttende undervisning.
- Undervisning til elever med sprog, tale- og hørevanskeligheder.

Anden faglig støtte:

- Personlig assistance til praktiske vanskeligheder i forbindelse med skolegangen.
- Rådgivning til forældre og lærere m.v.

Rammerne for supplerende undervisning og anden faglig støtte

Supplerende undervisning og anden faglig støtte kan have forskellige former, som det ses ovenfor.

Det er dog vigtigt at hæfte sig ved, at der er tale om **supplerende** undervisning, da det ofte vil være et supplement til den almene undervisning og således ikke 1:1 støtte til det enkelte barn.

Det er blandt de meget hyppige spørgsmål i rådgivningen i DUKH, hvor mange forældre fejlagtigt tror at støttetimer altid er 1:1 støtte, og det derfor skaber forvirring, når støtten bruges til flere børn i klassen.

Eksempel fra DUKH's rådgivning:

Spørgsmål: Et barn har fået bevilget supplerende støtte i op til 9 timer pr. uge. Men skolen vil ikke oplyse forældrene om, hvordan timerne bliver brugt – og barnet fortæller derhjemme, at der er to andre børn i klassen, som også får støtte. Er det lovligt, at skolen ikke vil oplyse, hvordan støttetimerne bruges, og kan være rigtigt, at støttetimerne bruges til flere børn i klassen?

Svar: Skolen skal være tydelig omkring, hvad det er for en type støtte barnet får. Skolen skal beskrive, hvordan de støtter barnet i forhold til de konkrete udfordringer, men skolen er ikke forpligtet til at redegøre for, hvordan de helt konkret udmønter timerne time for time.

Samtidig ses det ofte, at støttetimerne går til flere børn på samme tid, bruges til at sætte ekstra ressourcer ind i klassen eller til at barnet kommer på et mindre hold i nogle af deres timer.

Det gør det også svært for forældrene at gennemskue, hvornår deres barn reelt får støtte, og om deres barn får gavn af den hjælp, som barnet har fået tildelt. Men det er blandt de muligheder, som skolerne kan gøre brug af i forhold til den supplerende undervisning.

Supplerende undervisning eller specialundervisning?

Herudover ser DUKH en del spørgsmål i forhold til omfanget af støtten, hvor mange forældre kan være forvirrede i forhold til, hvornår der er tale om supplerende undervisning og specialundervisning.

Det kan også svært at gennemskue, da undervisningstimer kan have forskellige former og måder at blive tilrettelagt på. Men et barn kan få **op til 9 timers** (klokketimer) supplerende undervisning. Det svarer til 12 lektioner af 45 minutter. Er behovet større, vil der være tale om specialundervisning.

En del forældre oplever imidlertid også, at deres barn slet ikke modtager støtte på trods af, at de mener, der er et behov – og mange gange henvises der til manglende ressourcer i skolen.

Her er anbefalingen at kontakte lærerne omkring barnet og evt. skolelederen og bede om et møde.

Skolelederen er en forvaltningsmyndighed, og det betyder, at han eller hun skal give vejledning om spørgsmål vedrørende støttemuligheder i folkeskolen.

Samtidig kan et støttebehov ikke afvises grundet manglende ressourcer. Det er skolens ansvar at give støtte til børn i skolen og sfo'en, hvis behovet er til stede.

Skolens skønsmæssige faglige vurdering

- Kan barnet have fagligt udbytte af undervisningen, og
- Kan barnet deltage aktivt i det sociale fællesskab i den almindelige klasse?
- Er der andre muligheder for at understøtte barnets læring og faglige udbytte af undervisningen (undervisningsdifferentiering, holddannelse, tolærerordninger m.v.)?

Det kan vurderes om der er behov for at inddrage PPR

Vurdering af støttebehovet

Når det skal vurderes, om der er et behov for støtte i form af supplerende undervisning og anden faglig støtte, foretager skolen det, der kaldes en skønsmæssig, faglig vurdering.

Det er der nogle klare retningslinjer for, og det vurderes i den forbindelse om:

- barnet har fagligt udbytte af undervisningen,
- om barnet kan deltage aktivt i det sociale fællesskab i den almindelige klasse,

- og om der er andre muligheder for at understøtte barnets læring og faglige udbytte af undervisningen (undervisningsdifferentiering, holddannelse, tolærerordninger m.v.)

Inklusion er samtidig et bærende element i vurderingen.

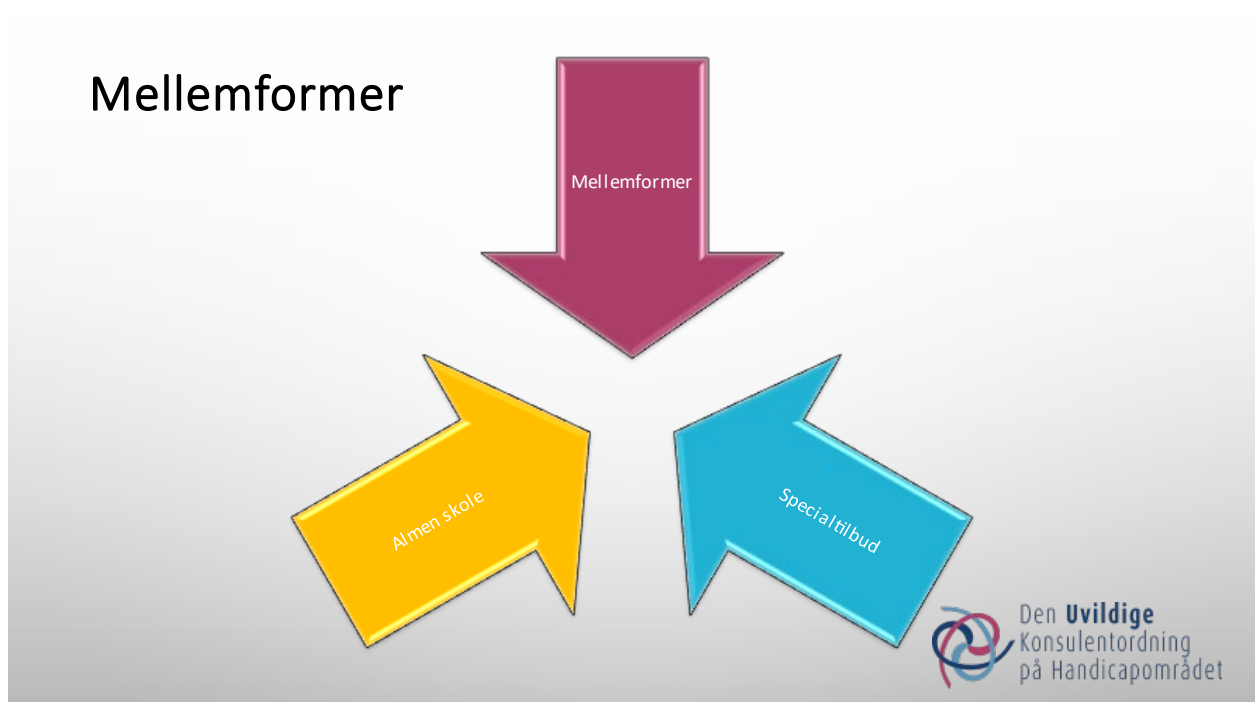
I nogle tilfælde vil skolelederen involvere PPR, men det er ikke et krav i forhold til supplerende undervisning og anden faglig støtte.

DUKH oplever imidlertid ofte, at det ikke er nemt for forældre at gennemskue, om den støtte, skolen kan give deres barn, er den rette - eller om det vil være bedre for barnet at modtage støtten på en anden måde eller i et andet skoletilbud.

Og det er helt forståeligt, at det kan være svært at gennemskue, for de enkelte skoler og kommuner har deres egne måder at tilrettelægge støtten til børn på.

Inklusion er udgangspunktet

Men det gælder altid, at børn med særlige behov i videst mulig udstrækning skal inkluderes i den almene folkeskole, så de børn der har muligheden for det, bevarer deres tilknytning folkeskolen og til deres kammerater.

Hvis det ikke er tilstrækkeligt med supplerende undervisning og anden faglig støtte kan skolen sætte ind med specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand i det, der kaldes for melleformer.

Det kan være specialundervisning i nogle bestemte fag eller andre tilbud som gør, at et barn, der er har brug for ekstra støtte, kan forblive i den almene folkeskole.

Specialundervisning og specialpædagogisk bistand

- **Specialpædagogisk rådgivning**
Mulighed for at inddrage PPR, andre specialister, VISO m.fl.
- **Særlige undervisningsmaterialer og tekniske hjælpemidler**
Herunder skolens fysiske rammer, møbler, tekniske hjælpemidler og it -udstyr
- **Undervisning i folkeskolens fag og fagområder**
Tilrettelægges under særlig hensyntagen til elevens individuelle indlæringsforudsætninger.
- **Undervisning og træning i funktionsmåder og arbejdsmetoder**
Det kan være træningsmetoder til støtte i læseprocessen eller til støtte ved hukommelsesvanskeligheder. Kan varieres efter elevens behov.
- **Personlig assistance**
Hvis eleven som følge af et fysisk handicap har brug for en personlig hjælper i diverse praktiske situationer
- **Særligt tilrettelagte aktiviteter**
Det kan være træningsaktiviteter til støtte for opmærksomhed og koncentration eller fysioterapi til at støtte motoriske vanskeligheder

Rammerne for specialundervisning og specialpædagogisk bistand

Specialundervisning og specialpædagogisk bistand kan tilrettelægges meget forskelligt og på mange måder, f.eks. i form af:

- **Specialpædagogisk rådgivning**
Mulighed for at inddrage PPR, andre specialister, VISO m.fl.
- **Særlige undervisningsmaterialer og tekniske hjælpemidler**
Herunder skolens fysiske rammer, møbler, tekniske hjælpemidler og it-udstyr
- **Undervisning i folkeskolens fag og fagområder**
Tilrettelægges under særlig hensyntagen til elevens individuelle indlæringsforudsætninger.
- **Undervisning og træning i funktionsmåder og arbejdsmetoder**
Det kan være træningsmetoder til støtte i læseprocessen eller til støtte ved hukommelsesvanskeligheder. Kan varieres efter elevens behov.
- **Personlig assistance**
Hvis eleven som følge af et fysisk handicap har brug for en personlig hjælper i diverse praktiske situationer
- **Særligt tilrettelagte aktiviteter**
Det kan være træningsaktiviteter til støtte for opmærksomhed og koncentration eller fysioterapi til at støtte motoriske vanskeligheder

Hvordan støtten udmøntes i praksis, kommer helt an på det enkelte barns behov, men igen er inklusion et vigtigt element for skolerne, når de skal tilrettelægge specialundervisning og den specialpædagogiske bistand, så eleven ikke går glip af fagundervisningen.

Det væsentligste er dog at barnets får dækket sit individuelle behov for støtte i det rette undervisningstilbud.

Henvisning og visitationsproces

Henvisning og visitation til specialundervisning

Når det antages at en elev har behov for støtte i undervisningen i min. 9 timer pr. uge skal eleven indstilles til en pædagogisk-psykologisk vurdering (PPV) – det er et krav da elevens behov for særlig støtte skal vurderes af sagkyndige.

Det er typisk skolelederen der efter dialog med forældrene indstiller til en PPV, men forældre og andre fagpersoner omkring eleven har også mulighed for at anmode om en PPV.

PPV'en vil altså være første skridt og udgangspunktet for iværksættelse af specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand, og det overordnede formål med PPV'en er, at få tydeliggjort barnets kompetencer for at kunne give skolen, barnet og forældrene rådgivning om barnets vanskeligheder og behov – og dermed tilrettelægge undervisningen og støtten mere specifikt. PPV'en vil dermed kunne give et sagligt og solidt grundlag for at kunne træffe afgørelse om specialundervisning.

Indholdet i en PPV

PPV'en skal bestå af en række elementer, hvoraf nogle **skal** være med og andre **kan** være med.

PPV'en **skal** være en aktuel og grundig beskrivelse af barnets ressourcer og vanskeligheder på baggrund af skolens, lærernes og forældrenes udsagn og barnets synspunkter samt andre fagpersoners beskrivelser af barnet f.eks. børne- og ungdomspsykiatrien.

Den **kan** indeholde undersøgelser, fx i form af test og observationer af barnet.

Og den bør desuden indeholde en beskrivelse af de indsatser, der har været iværksat indtil nu.

PPV'en **skal** også indeholde en faglig vurdering af det fremadrettede undervisningsbehov, og give anbefalinger til, hvordan man kan sikre barnets faglige og sociale udvikling og trivsel.

I DUKH's rådgivning hører imidlertid vi ofte fra forældre, der ønsker en PPV – men hvor skolen ikke vil henvise til PPR (Pædagogisk Psykologisk Rådgivning), som skal udarbejde PPV'en.

Eksempel fra DUKH's rådgivning:

Spørgsmål: Et barn trives ikke i skolen, og forældrene mener at der bør iværksættes specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand, hvorfor de ønsker, at PPR udarbejder en PPV.

Skolen vurderer at andre tiltag først skal afprøves, inden skolen vil indstille til en PPV. Hvad kan forældrene gøre?

Svar: DUKH anbefaler i den situation, at forældrene anmoder skriftligt om en PPV, og samtidig beskriver årsagen til anmodningen – nemlig barnets udfordringer, hvordan de kommer til udtryk i skolen og i hjemmet, hvilke tiltag der har været iværksat og virkningen af tiltagene, samt hvorfor forældrene mener, at der er behov for mere støtte til barnet.

Skolelederen og/eller PPR kan som udgangspunkt afvise en anmodning om en PPV, hvis de mener, at skolen kan sætte ind med andre tiltag og herigennem forbedre trivselen hos barnet – og dermed ikke er grundlag for at udarbejde en PPV.

Hvis forældre til gengæld vælger at **ansøge om specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand**, skal der udarbejdes en PPV, fordi det vil være udgangspunktet for at kunne træffe afgørelse:

Henvisning og visitationsproces

- Efter udarbejdelse af PPV'en træffes beslutningen om at henvise eleven til specialundervisning indenfor skolens rammer.
- Kommunalbestyrelsen (visitationsudvalget) kan træffe afgørelse om, at visitere en elev til en anden skole eller klasse i eller udenfor kommunen.
- Iværksættelse af specialundervisning med øjeblikkelig varsel i særlige situationer.
- Forældrene skal have alle indstillinger, rapporter og afgørelser om beslutninger om specialundervisning tilsendt på skrift.

PPV'ens anbefalinger

Det vil fremgå af anbefalingerne i PPV'en, hvorvidt barnet har behov for specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand.

Og ofte vil det også fremgå, hvilke rammer barnet har behov for i forhold til bedst at kunne modtage undervisning - fx i mindre grupper.

Anbefalingerne i PPV'en vil være skolens arbejdsredskab og barnets "forudsætning" for at kunne få den rette støtte.

Nuværende klasse, mellemform eller specialklasse?

Det er skolelederen på barnets skole der skal vurdere, om behovet kan imødekommes på skolen - enten ved at barnet får støtten i sin nuværende klasse, i en specialklasse på skolen eller som en mellemform.

Hvis det vurderes at behovet ikke kan imødekommes på skolen, giver skolelederen besked til kommunalbestyrelsen (visitationsudvalget), som skal træffe afgørelse om henvisning til et andet skoletilbud i eller udenfor kommunen.

Det er vigtigt at barnet visiteres til et skoletilbud, som opfylder barnets behov i undervisningen. Forældrenes og barnets ønsker skal inddrages og så vidt muligt følges i denne proces.

Mulighed for specialtilbud uden PPV?

Der kan også i særlige situationer være en mulighed for at iværksætte specialundervisning med øjeblikkelig virkning – og inden der er udarbejdet en PPV. Det er i situationer, som nødvendiggør en akut indsats fra skolens side – f.eks. hvis et barn pludselig nægter at komme i skole.

Eksempel fra DUKH's rådgivning:

Et barn vil pludselig ikke i skole, så for at kunne sikre barnets trivsel indtil der kan findes en permanent løsning, har skolen og forældrene indgået aftale om, at barnet kan følge en bestemt ansat, som barnet føler sig tryk ved. Det gør at barnet kan komme i skole i en overgang, indtil man kan få udarbejdet en PPV og finde det rette tilbud til barnet.

Reglerne er nemlig sådan, at hvis der er behov for akut specialpædagogiske bistand i mere end 15 dage, så skal der sideløbende med støtten indstilles til en PPV.

Der er imidlertid ikke en tidsfrist for, hvor lang tid det må tage at udarbejde selve PPV'en.

Reglerne, hvis der er tale om en friskole eller privatskole

Hvis barnet går på en friskole eller privatskole – det der kaldes frie grundskoler – gælder de samme regler, og der skal gives specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand til de elever, der har behov for det.

Er der elever, som i en kortere periode har brug for ekstra undervisning eller anden faglig støtte, skal skolen også tilbyde det.

Skolen kan søge rådgivning hos PPR i den kommune, skolen ligger i. Skolerne kan desuden søge tilskud til specialundervisning – men uanset om skolen får økonomisk støtte eller ej, skal skolen give eleverne den undervisning og støtte, de har brug for.

Forældreinddragelse- tilrettelæggelse af støtten

Hvor meget kan forældrene forvente – og forlange – at blive inddraget?

Forældrene skal inddrages i tilrettelæggelse af støtten, og støtten skal altid tilrettelægges ud fra barnets konkrete behov.

Men i DUKH rådgiver vi mange forældre, der ikke oplever sig, inddraget og samtidig kan sidde med en følelse af, at skulle tage styringen og have alle svarene for at der sker noget i barnets sag.

Det kan være rigtig svært at bevare et godt samarbejde, når man som forælder er presset. Men det er faktisk et lovpligtigt principområde, at der generelt skal ske et samarbejde mellem skole og hjem, hvor skolen og forældrene tager del i ansvaret for et godt samarbejde. Og i forhold børn med et særligt behov for støtte, giver det ofte mening med en tættere dialog og samarbejde med henblik på at afhjælpe barnets vanskeligheder, så barnet kan tage imod læring og komme i trivsel.

Forældrenes mulighed for inddragelse

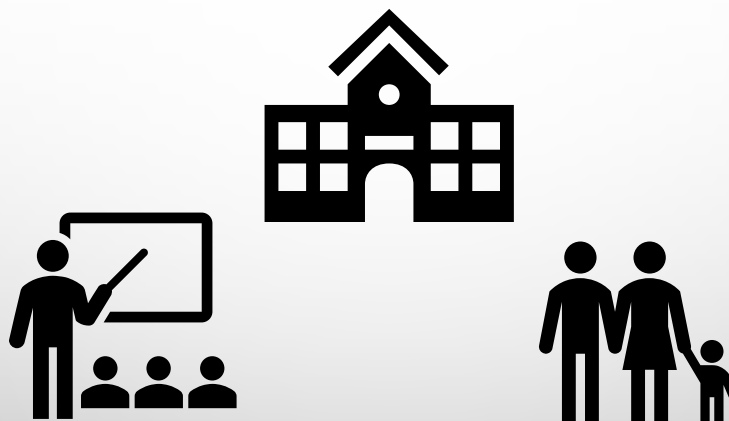
Forældrene kan få indflydelse på deres barns skoledag på flere måder. De kan bl.a. orientere sig i deres barns meddelelsesbog – det som tidligere hed "elevplanen".

For elever med udfordringer skal meddelelsesbogen indeholde information om de indsatser og den opfølgning, som skolen har iværksat for at afhjælpe udfordringerne.

Meddelelsesbogen skal være skriftlig og gøres tilgængelig for elever og forældre min. 1 gang årligt.

Meddelelsesbogen skal ses i samspil med den øvrige dialog mellem elev, forældre og skole, herunder opfølgningsmøder, skole-hjem-samtaler, elevsamtaler og forældremøder mv.

Forældreinddragelse- opfølgning og evaluering

Opfølgningsmøder – hvordan bliver de værdifulde?

DUKH rådgiver en del forældre, som oplever at opfølgningsmøderne om deres barns udvikling og trivsel, ikke er brugbare, da det ofte er det samme, der drøftes på hvert møde.

Her er det DUKH's anbefaling, at forældrene:

- beder om, at der laves konkrete aftaler om indsats og støtte.
- beder om, at der laves konkrete aftaler om opfølgning, fx fastsættelse af nyt mødetidspunkt.
- beder om, at der tages og udsendes et referat af mødet, hvor aftaler om indsats og beslutninger fremgår.
- beder om, at aftaler om indsats, beslutninger og opfølgning kommer til at fremgå i barnets meddelelsesbog.

Forberedelse til opfølgningsmøder

Hvis forældrene oplever, at der er udfordringer, som der ikke tages hånd om, kan de med fordel forberede sig til opfølgningsmødet ved at notere de vigtigste områder, som de gerne vil drøfte på mødet.

Notatet kan indeholde forældrenes mulige bekymringer i forbindelse med deres barns skolegang ved at forældrene:

- beskriver, hvad deres barn mundtligt giver udtryk for i hjemmet.
- beskriver, hvordan deres barns adfærd er i hjemmet, fx om det er særligt udtrættet efter skole.
- beskriver, varigheden af udfordringerne og om der er sket ændringer i barnets adfærd.
- kommer med forslag og ideer til, hvilke tiltag de mener, der bør iværksættes.

Hvordan sikres det at aftalerne overholdes?

I DUKH hører vi ofte om for få ressourcer og for lidt tid på skolerne. Men en måde hvorpå man som forældre kan sikre sig, at der bliver arbejdet ud fra de aftaler, der er lavet, vil være at man på mødet aftaler hvem der konkret går videre med hvad, altså:

- hvad skal skolelæreren have fokus på i forhold til at hjælpe barnet?
- hvad skal skoleleder få bragt i orden?
- hvad bidrager skolepsykologen med (skal pågældende f.eks. give skolen **faglig sparring** ift. barnet og de udfordringer barnet har)?
- Osv.

Meddelelsesbogen kan være et brugbart redskab til information, en plan og opfølgning. På den måde vil der også være nogle helt konkrete aftaler at følge op på ved næste møde.

Så inden man afslutter mødet, kan det være en god idé kort at opsummere de aftaler der er blevet indgået.

Opfølgingsmøde – hvor ofte?

Selve skoletilbuddet skal evalueres en gang om året, men der er ingen regler for hvor ofte man følger op på et barns udvikling i skoleregion. Det vil være i det omfang, det giver bedst mening. Måske vil det give mening med lidt mere intensiv opfølgning i en periode, hvor barnet skal køres ind i en ny form eller med ekstra støtte. Da vil det give mening at mødes indtil barnet er kommet i bedre trivsel. F.eks. kan der i en periode være aftale om et ugentligt opkald fra skolelærer eller pædagog om hvordan det går.

Hvordan sikrer man, at den støtte der iværksættes, er den rette til den enkelte elev?

Skolelederen skal løbende følge udviklingen hos elever, som får specialundervisning. Det sker i dialog med personalet, forældrene og den enkelte elev.

Mindst 1 gang om året skal det besluttes, om den nuværende specialundervisning og specialpædagogiske bistand til eleven skal fortsætte, ændres eller ophøre.

Den beslutning træffes på baggrund af en PPV (Enten en opdateret eller ny PPV) og i samråd med forældrene og eleven.

Forældrene skal altid orienteres skriftligt om beslutningen.

Klageret og beslutningskompetence

I DUKH oplever vi ofte, at der i forbindelse med rådgivningerne om støttemuligheder i folkeskolen er mange spørgsmål om muligheden for at klage over konkrete beslutninger, som vedrører ens barns støtte.

Det er forståeligt, at mange forældre har svært ved at finde ud af hvilke klagemuligheder der findes, da der er forskel på mulighederne for at klage over supplerende undervisning og specialundervisning.

Helt **overordnet** vil det være sådan, at ethvert spørgsmål om undervisningen skal tages op med skolens leder, som har den administrative og pædagogiske ledelse af skolen.

Der er ikke mulighed for at klage til skolebestyrelsen eller kommunen i forhold til skolelederens konkrete beslutninger om skolens elever.

Det skyldes at skolelederens konkrete beslutninger skal træffes inden for de mål, rammer og principper, som kommunalbestyrelsen og skolebestyrelsen har fastsat - og som skolelederen af kommunalbestyrelsen er ansat til at administrere. Kommunalbestyrelsen er således ikke klageinstans i forhold til en skoleleders konkrete beslutninger om skolens elever.

Andre af skolelederens beslutninger kan der godt klages over til kommunen. Det gælder for eksempel konkrete beslutninger i forhold til en ansat ved skolen, og generelle beslutninger vedrørende skolens elever.

Supplerende undervisning - klagemuligheder

Forældre kan altså kun klage til skolelederen over afgørelser om supplerende undervisning.

Dog er der en undtagelse når det drejer sig om elever i 0.-3. klasse, der har mindre end 18 undervisningstimer ugentligt. Her kan afgørelser om supplerende undervisning og anden faglig støtte indbringes for klagenævnet for specialundervisning, hvis elevens undervisning kun kan gennemføres med støtte i den overvejende del af undervisningstiden.

Specialundervisning og specialpædagogisk bistand - klagemuligheder

Forældre kan klage over afgørelse om visitation til specialundervisning indenfor 4 uger fra, de har modtaget afgørelsen.

Klagen skal sendes til skolelederen eller visitationsudvalget, som inden 4 uger skal foretage en genvurdering af afgørelsen.

Hvis forældrene får helt eller delvis medhold i deres klage, sendes der en ny afgørelse til forældrene.

Hvis afgørelsen fastholdes, sendes klagesagen til behandling i klagenævnet for specialundervisning.

Særligt i forhold til frie grundskoler

På frie grundskoler har skolelederen den daglige pædagogiske ledelse af skolen, mens den overordnede ledelse varetages af skolens bestyrelse.

På frie grundskoler er den rette klagevej derfor at først sende klagen til skolens leder og herefter til skolens bestyrelse.

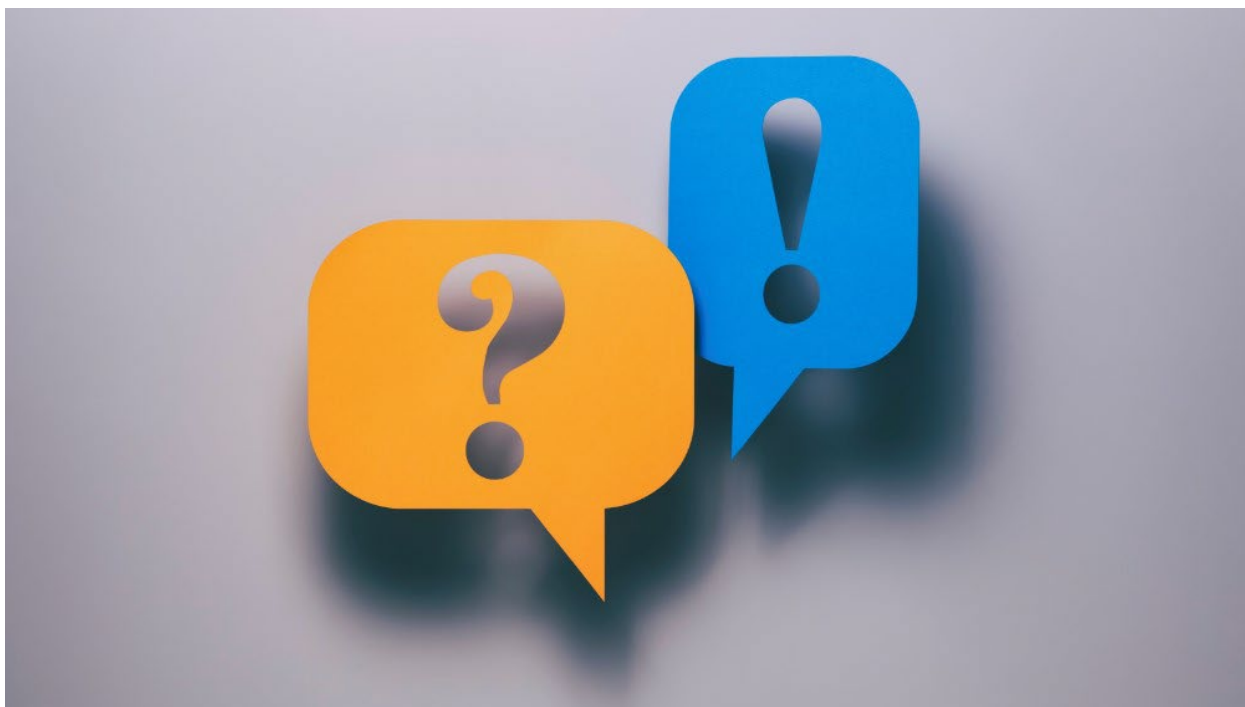
Andre handlemuligheder, hvis loven ikke overholdes

I særlige situationer kan man henvende sig til tilsynet ved Ankestyrelsen. Det gør sig gældende, hvis man mener, at beslutningen eller afgørelsen er i strid med loven.

Ankestyrelsen fører tilsyn med kommunerne og er ikke et klageorgan i forhold til sager på skoleområdet. Det er derfor Ankestyrelsen der beslutter, om der er tilstrækkeligt grundlag for at rejse en tilsynssag i anledning af en skoleleders/kommunes beslutning.

Endelig kan der rettes henvendelse til Folketingets Ombudsmand.

Og i forhold til frie grundskoler er der desuden mulighed for at henvende sig til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, som har en whistleblower-ordning, hvis forældre har viden om eller kendskab til mulige lovovertrædelser eller bekymrende forhold på en fri grundskole.

Spørgsmål og svar

Undervejs i webinarret fik vi nogle spørgsmål ind – nogle af dem kom vi kort omkring, men vi vil svare mere fyldestgørende herunder – **og igen opfordre til at kontakte DUKH for rådgivning ved konkrete problemstillinger.**

Spørgsmål: Hvor lang tid må skolen være om at beslutte, hvilken støtte barnet skal have?

Svar: Børn og unge, der bor i Danmark, har undervisningspligt. Det fremgår i Folkeskolelovens § 32. Det betyder derfor også, at børn og unge har ret til undervisning. Det er kommunens ansvar – i samarbejde med forældrene – at sikre denne ret.

Hvis det handler om, at man som forældre har henvendt sig til f.eks. barnets lærer og oplever at der ikke "sker noget" kan man kontakte skolelederen og bede vedkommende om at forholde sig konkret til spørgsmålet om støtte til barnet. Og det anbefales at gøre dette skriftligt.

Hvis det handler om, at der er truffet afgørelse om, at barnet skal have støtte, men det er et spørgsmål om at finde rette skoletilbud, så er det vigtigt, at forældrene også her er opmærksomme på, at deres barn fortsat har ret til undervisning, mens der søges efter det rette skoletilbud fx i form af sygeundervisning eller enkeltmandsundervisning.

Det korte svar er dog, at der ikke i lovgivningen er fastsat regler om, hvor lang tid der må gå i forhold til at støtten iværksættes – udover at det skal ske hurtigst muligt fra behovet er opstået.

Spørgsmål: Må skolen godt ændre støtten undervejs – og skal vi som forældre orienteres?

Svar: Der skal ske et samarbejde mellem skole og hjem, så forældrene skal orienteres, hvis der er behov for at ændre i barnets støtte. Der er samtidig tale om en afgørelse. Hvis barnet modtager specialundervisning

eller specialpædagogisk bistand vil man som forældre have ret til at klage til klagenævnet for specialundervisning, hvis man er uenig i ændringen. Det er også en afgørelse, når der er tale om ændringer i forhold til supplerende undervisning, men her har man ikke ret til at klage til andre end skolelederen.

Uanset skal forældrene under alle omstændigheder orienteres.

Spørgsmål: Hvad gør vi som forældre, når den støtte, der er beskrevet, er fin – men det ikke er sådan, det er i virkeligheden?

Svar: Den problemstilling hører vi ofte om. Det kan i sådan en situation være en overvejelse værd at få formuleret et brev til skolelederen – evt. med støtte fra DUKH. Og man kan med fordel gøre brug af de anbefalinger, der er givet i løbet af webinarret i forhold til at bede om et møde, hvor man som forældre tydeliggør de bekymringer og udfordringer, der opleves.

Dialogen vil altid være at foretrække, og det kan sagtens være at skoletilbuddet ikke oplever de samme udfordringer, som forældrene oplever i hjemmet og der er behov for at der skabes en fælles forståelse og etableret et samarbejde omkring hvordan man sikrer den rette støtte til barnet.

Det kan i nogen situationer opstå fordi, at børn kan være rigtig gode til at "maskere" deres udfordringer udenfor hjemmet. Derfor er det væsentligt, hvis forældrene kan beskrive deres barns udfordringer og reaktioner meget tydeligt overfor skolens personale.

DUKH opfordrer til, at forældre både kommunikerer mundtligt og skriftligt med skolen.

OBS. Vi er efter webinarret blevet opmærksomme på, at svaret på dette spørgsmål kan misforstås – se derfor nedenstående præcisering!

Spørgsmål: Vil I gentage antal dage med hensyn til hvornår PPV'en skal være lavet ved støtte - mener I nævnte 15 dage?

Svar: Det er korrekt, at vi tidligere nævnte 15 dage i webinarret – det er dog ikke en tidsfrist for hvornår PPV'en skal være **færdig**.

De 15 dage relaterer sig til situationer, hvor der iværksættes akut støtte inden der er udarbejdet en PPV på barnet. Altså når den almindelige visitationsproces ikke følges. I disse tilfælde må der maks. gå 15 dage med støtte før der **indstilles** til en PPV.

Udarbejdelsen af en PPV skal dermed påbegyndes – men der er ikke en tidsfrist for, hvornår den skal være færdig, da det afhænger af flere faktorer, herunder PPR's ventetider og hvilke oplysninger, test osv. der vil være nødvendige at inddrage.

Spørgsmål: Hvor mange timers eneundervisning har barnet krav på, når det ikke kan deltage i undervisningen med de øvrige elever. Er der nogle retningslinjer for timetallet?

Svar: Ja det fremgår i specialundervisningsvejledningen, at det ugentlige undervisningstimal mindst bør være:

- 0.- 3. klasse 8-10 timer
- 4. - 6. klasse 12-14 timer
- 7. - 9. klasse 14-16 timer

Spørgsmål: Hvad vil det sige at et barn skal modtage enkeltmandsundervisning?

Svar: Det betyder, at en elev i ganske særlige tilfælde midlertidigt kan modtage al undervisning som enkeltmandsundervisning, når den hidtidige undervisning ikke kan fortsætte.

Undervisningen skal etableres straks eller få dage efter ophøret af den hidtidige undervisning, så eleven ikke er uden undervisning i en periode.

Mens eleven modtager enkeltmandsundervisning, skal kommunalbestyrelsen (visitationsudvalget) undersøge muligheden for at eleven kan få et egnet skoletilbud, således enkeltmandsundervisning får så kort varighed som muligt.

Undervisningstiden kan nedsættes i forhold til den fastsatte samlede mindste varighed og timetallet varierer efter elevernes klassetrin.

Spørgsmål: Problemet opstår jo så, når skolelederen og kommunen for eksempel mener, at et specialklassetilbud kan gøre det ud for et specialskoletilbud - fordi kommunen ikke har tilbud til børn med vidtgående støttebehov - også selvom det er visiteret og ovenikøbet hjemtaget fra en specialskole?!

Svar:

Eleven skal visiteres til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand ud fra vurderingen og anbefalingerne i PPV'en. Hvis elevens behov ikke kan rummes i det skoletilbud, som kommunen visiterer eleven til, så har forældrene mulighed for at klage over visitationsafgørelsen indenfor 4 uger efter modtagelsen af afgørelsen.

Det betyder samtidig, at kommunen skal henvise til et skoletilbud udenfor kommunen, hvis kommunen ikke selv har et egnet skoletilbud som kan rumme elevens behov for støtte.

Hvis klagefristen er overskredet, har forældrene mulighed for at bede om, at der sker en opfølgning på ordningen med specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand i deres barns skoletilbud.

Spørgsmål: Opdateres PPV'en - og i så tilfælde hvor ofte?

Svar:

PPV'en skal opdateres min. 1 gang årligt i forbindelse med den lovpligtige opfølgning på ordningen med specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand.

PPR psykologen vurderer om der skal ske en opdatering af den nuværende PPV eller om der er behov for udarbejdelse af en ny PPV på eleven.

Jura og henvisninger

- Børne- og undervisningsministeriet: www.uvm.dk
- Evaluering jf. folkeskoleloven § 13, stk. 2
- Meddelelsesbog jf. folkeskoleloven § 13 b
- Dagbehandlingsskole jf. folkeskoleloven § 20, stk. 5 og SEL § 52, stk. 3, nr. 3

Supplerende undervisning eller anden faglig støtte:

- Folkeskoleloven § 3a og § 5 stk. 5
- Vejledning om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand – nr. 11056 af 11/2015, pkt. 3 og kapitel 14 pkt. 100-109
- Klageret for elever i børnehaveklassen og i 1.-3. klasse, v. mindre end 18 undervisningstimer ugentligt jf. folkeskoleloven § 51, stk. 5

Specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand:

- Folkeskoleloven § 3, stk. 2, § 12 stk. 2, § 20, stk. 2
- Bekendtgørelse om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand nr. 693 af 6/2014
- Vejledning om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand nr. 11056 af 11/2015
- Enkeltmandsundervisning jf. specialundervisningsbekendtgørelsen § 12, stk. 2
- Klageret jf. folkeskoleloven § 51, stk. 3-4